

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת קטי קטרין שטרית

פ/25/6532

הצעת חוק איסור לשון הרע (תיקון – פיצוי ללא הוכחת נזק, חובת פנייה מוקדמת ותביעות השתקה), התשפ"ו–2026

1. תיקון סעיף 7א בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה–1965¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 7א, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) מבלי לגרוע מהוראות סעיף זה, פיצוי ללא הוכחת נזק בשל תגובה בפרסום במרשתת, לרבות תגובה בפוסט ברשת חברתית או בפלטפורמה מקוונת אחרת, לא יעלה על 1,000 שקלים חדשים; לעניין סעיף קטן זה, "תגובה" – פרסום הנעשה בצמוד וכחלק מפרסום אחר או כחלק מרצף תגובות הצמוד לו, ולא כפרסום נפרד ועצמאי."

2. הוספת סעיף 7ב אחרי סעיף 7א לחוק העיקרי יבוא:

"שימוש לרעה
בהליכי משפט
7ב. (א) סבר בית המשפט במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע, שעשה הקובל או התובע שימוש לרעה בהליכי משפט, רשאי הוא לחייבו, לאחר שנתן לו הזדמנות סבירה לטעון טענותיו לעניין זה, בתשלום הוצאות המשפט, וכן בפיצוי ללא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על גובה תביעתו.

(ב) בקביעת הוצאות משפט ופיצוי ללא הוכחת נזק לפי סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לשקול, בין השאר, שיקולים אלה:

(1) מכתב התביעה עולה כי התביעה היא טורדנית או קנטרנית;

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 240.

(2) קיימים פערי כוחות משמעותיים בין הצדדים, לרבות בשל יכולת כלכלית, גיל, השכלה או מעמד;

(3) הקובל או התובע עשה פעולה בהליך שמטרתה או תוצאתה לשבשו, להשהותו או להטריד בעל דין, לרבות פעולה בלתי מידתית לאופי הדיון, לעלותו או למורכבותו;

(4) חוסר תום לב או התנהלות בלתי סבירה של הקובל או התובע;

(5) הצורך באיזון ראוי בין הבטחת זכות הגישה לערכאות לבין הגנה על זכות הקניין של הפרט ושמירה על שוויון בין בעלי הדין.

דברי הסבר

חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן – החוק), נועד להגן על שמו הטוב, כבודו ופרטיותו של אדם, תוך איזון עדין בין הגנה זו לבין חופש הביטוי. עם התפתחות המרחב הדיגיטלי, ובפרט השיח ברשתות החברתיות ובפלטפורמות מקוונות, חלו שינויים מהותיים בהיקף, במהירות ובאופי הפרסומים, באופן המחייב התאמה של ההסדרים הקיימים בחוק.

בשנים האחרונות ניכרת מגמה של הגשת תביעות לשון הרע בסכומים גבוהים, המבוססות במידה רבה על פיצוי ללא הוכחת נזק, גם בשל תגובות קצרות או שיח אגבי במרשתת. תופעה זו עלולה ליצור אפקט מצנן על חופש הביטוי, לפגוע בשיח הציבורי ולהביא לשימוש לרעה בהליכי משפט לצורך הרתעה, הפחדה או השתקה.

על כן מוצע לתקן את החוק ולהגביל את סכום הפיצוי ללא הוכחת נזק בשל תגובה לפרסום ל-1,000 שקלים חדשים. כמו כן, מוצע לאפשר במקרים מסוימים לפסוק לטובת הנתבע הוצאות ופיצוי ללא הוכחת נזק עד לגובה סכום התביעה שהוגשה נגדו.

התיקון הראשון המוצע נועד לאזן בין ההגנה על שמו הטוב של אדם לבין חופש הביטוי במרחב המקוון, תוך הבחנה בין פרסום עצמאי לבין תגובה הנכתבת כחלק משיח מתגלגל. הגבלת הפיצוי ללא הוכחת נזק בשל תגובה לסכום מוגבל נועדה למנוע שימוש בהליכי משפט לצורך השתקה ולהתאים את היקף הסנקציה לחשיפה המצומצמת של תגובות לפוסט ברשת. התיקון השני נועד להקנות לבית המשפט כלי מרתיע במקרים שבהם הליך פלילי או אזרחי בשל לשון הרע מנוצל לרעה, ובכלל זה לצורך הפעלת לחץ או פגיעה בלתי מידתית בנתבע. האפשרות לפסוק הוצאות ופיצוי ללא הוכחת נזק, עד לגובה התביעה, נועדה להבטיח מידתיות ושמירה על האיזון בין זכות הגישה לערכאות לבין מניעת שימוש פסול בהן.

הצעת חוק זו נועדה לעדכן ולהבהיר את ההסדרים הקיימים, לחזק את עקרון המידתיות ולהקנות כלים לבית המשפט להתמודד עם תביעות השתקה, מבלי לפגוע בהגנה הראויה על שמו הטוב של אדם.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט"ו בשבט התשפ"ו (02.02.2026)